

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci: prioritou pre Európsku úniu

Európska komisia:

Prijatie a konkrétne uplatňovanie v posledných desaťročiach rozsiahleho súboru legislatívnych textov Spoločenstva umožnilo zlepšiť pracovné podmienky v členských štátoch EÚ a urobiť veľký pokrok, pokiaľ ide o zníženie počtu úrazov a chorôb súvisiacich s prácou.

Smernica o bezpečnosti a ochrane zdravia na pracovisku z roku 1989 (89/391/EHS) stanovuje všeobecné zásady pre všetky odvetvia, najmä pokiaľ ide o povinnosti zamestnávateľov vo vzťahu k ochrane zdravia a bezpečnosti pracovníkov. Cieľom týchto aktov doplnených rôznymi špecifickými pravidlami stanovenými v osobitných smerniciach je:

- podporovať zlepšovanie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vo všetkých odvetviach – verejných aj súkromných;
- podporovať právo pracovníkov predkladať návrhy v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti, osloviť príslušné orgány a prerušiť prácu v prípade vážneho nebezpečenstva;
- poskytnúť primeranú ochranu pracovníkom tak, aby každý deň odchádzali z práce v dobrom zdravotnom stave.

EU-OSHA :

Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (EU-OSHA) sa zaviazala k tomu, aby sa z Európy stalo bezpečnejšie, zdravšie a produktívnejšie pracovisko. Úzko spolupracujeme s vládami, organizáciami zamestnávateľov a zamestnancov, so sieťami a orgánmi EÚ a súkromnými podnikmi. Propagujeme kultúru prevencie rizika na zlepšenie pracovných podmienok v Európe

- Zvyšujeme povedomie a šírimo informácie o dôležitosti ochrany zdravia a bezpečnosti zamestnancov pre sociálnu a hospodársku stabilitu a rast.
- Navrhujeme a pripravujeme praktické nástroje pre mikropodniky a malé a stredné podniky, aby sme im pomohli pri hodnotení rizík na pracovisku a pri zdieľaní znalostí a osvedčených postupov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v ich odvetví i nad jeho rámec;
- Identifikujeme a hodnotíme nové a vznikajúce riziká pri práci.

CEETTAR: Hybná sila podnikateľov v oblasti vidieckych služieb

Európska konfederácia dodávateľov v oblasti poľnohospodárskych, vidieckych a lesných služieb, založená v roku 1961, zastupuje takmer 100 000 nezávislých spoločností a takmer 500 000 aktívnych osôb. Jej zámerom je presadzovať návrhy v prospech dodávateľov a vidiekeho hospodárstva na európskej úrovni.

EFFAT je Európskym odborovým zväzom pre odvetvie poľnohospodárstva, potravinárstva a hotelierstva.

EFFAT zastupuje 120 národných odborových organizácií z 35 krajín Európy, čím háji záujmy viac ako 2,6 milióna členov pred európskymi inštitúciami, európskymi odborovými zväzmi a vedeniami podnikov. EFFAT je nezávislá odborová federácia.

Organizácie EFFAT a CEETTAR sa ako európski sociálni partneri v podnikateľskom sektore poľnohospodárskych služieb, rozvoja vidieka a lesného hospodárstva už niekoľko rokov angažujú v aktívnom a autonómnom sociálnom dialógu, čo predstavuje nevyhnutnú podmienku pre udržateľný rozvoj podnikania a zamestnanosti. Viac informácií nájdete na adrese: www.rural-services.eu

CEETTAR a EFFAT sú ž tradičnými partnermi kampaní, ktoré iniciuje EU-OSHA, čím chcú prispieť k zlepšeniu pracovných podmienok v Európe.

Rue de l'hôpital/Gasthuisstraat 31 b2
B - 1000 Bruxelles

Tel.: +32.(0)2.274.22.06
Fax: +32.(0)2.400.71.26
E-mail : ceettar@ceettar.eu

38, Rue Fossé-aux Loups
B - 1000 Bruxelles

Tél.: +32.(0)2.218.77.30
Fax: +32.(0)2.218.30.18
E-mail : effat@effat.org

Spolupráca pri prevencii rizík

S podporou Európskej komisie
VS/2012/0440

O čo ide?

Zo všeobecného hľadiska kvality pracovného života sa ochrana zdravia pri práci opiera o tri rôzne ciele:

- ochrana a podpora zdravia zamestnancov a ich pracovnej schopnosti;
- zlepšovanie prostredia a práce;
- rozvoj organizácie a pracovnej kultúry, ktoré podporujú bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci.

Je potrebné zvládnuť zložitú agendu

Pri presadzovaní ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci je potrebné zvládať mnohé výzvy:

- ľudské: posudzovanie rizík, vzdelávanie zamestnancov;
- organizačné: zodpovednosť, delegovanie právomocí;
- ekonomické: produktivita, príspevky, prevádzkové straty;
- technické: dodržiavanie noriem, návrh pracovísk a ergonómia.

Profesie v zelených odvetviach a s nimi súvisiace riziká

Práca v oblasti poľnohospodárstva, rozvoja vidieka a lesného hospodárstva je fyzicky veľmi náročná. Zdravotné problémy môžu nastať z dôvodu opakujúceho sa charakteru pracovných úkonov a vystavenia nepriaznivým poveternostným podmienkam, hluku a prachu. Okrem toho zamestnanci pracujú so strojmi, vozidlami, potenciálne nebezpečnými chemickými látkami, pravidelne a sami, často v náročných podmienkach, vo výškach, na svahu, v blízkosti priepastí a sil...

Aké **riziká prevládajú** v oblasti poľnohospodárskych služieb, rozvoja vidieka a lesného hospodárstva?

- riziká spojené s vedením poľnohospodárskych a lesných strojov;
- riziká spojené s údržbou poľnohospodárskych a lesných strojov;
- pád predmetov alebo kontakt s pohybujúcimi sa predmetmi (konštrukcie, veľké balíky, kmene stromov);
- pády z výšky (zo stromu, cez strechu atď.);
- zásah elektrickým prúdom;
- utopenie (vo vodných nádržiach, cisternách s močovkou, obilných silách);
- manipulácia so zvieratami.

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci je téma, ktorou sa manažéri a zamestnanci musia aktívne zaoberať, pretože úraz môže mať vážne následky:

Pre zamestnávateľa (alebo živnostníka) predstavuje výdavky:

- náklady na zdravotnú starostlivosť (vrátane prvej pomoci) a lieky;
- náklady na poistenie;
- náklady na súdne konanie (občianske alebo trestné súdne konanie);
- náklady súvisiace s prerušením a/alebo zrušením výroby;
- náklady spojené s poškodením strojov a infraštruktúry;
- náklady spojené s náborm a školením nových pracovníkov a zastupujúcich pracovníkov;
- náklady spojené so stratou dobrého mena.

Pre zamestnanca (alebo živnostníka) úraz predstavuje:

- bolesť a zranenie;
- hospitalizáciu;
- náklady na zdravotnú starostlivosť;
- pracovnú neschopnosť (dočasnú alebo trvalú);
- trvalú invaliditu;
- stratu prostriedkov na obživu.

Sociálni partneri v oblasti poľnohospodárskych služieb, rozvoja vidieka a lesného hospodárstva kladú veľký dôraz na prevenciu pracovných úrazov. Sú presvedčení, že:

1. Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci je z ekonomického hľadiska hlavnou výzvou v danej profesii.
2. Dodávateľia musia aj naďalej poskytovať pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka nielen efektívne materiálne vybavenie, ale aj odborné znalosti na vysokej úrovni, pričom musia mať neustále na pamäti kvalitu práce, ktorá kladie osobitný dôraz na bezpečnosť a ochranu zdravia zamestnancov.
3. Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci je jedným z kľúčových prvkov pri kvalifikácii služieb a pracovných miest v podnikoch. Otázky hygieny a bezpečnosti sú od roku 2008 súčasťou referenčnej dokumentácie CEETAR pre certifikáciu služieb poľnohospodárskych dodávateľov.
4. Sociálni partneri sa zaväzujú, že budú iniciovať akcie v rámci európskeho sociálneho dialógu s cieľom presadzovať bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci.

Konať v zmysle bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je nevyhnutnosťou pre malé a stredné podniky, ktoré chcú zlepšiť svoju úroveň výkonnosti. Práve týchto podnikov sa najviac dotýkajú riziká nedostatočne riešené v normách bezpečnosti a ochrany zdravia.

Okrem toho bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci zohráva čoraz väčšiu úlohu pri získavaní nových zákazníkov, ktorí v tejto oblasti očakávajú stále viac záruk od spoločností, s ktorými obchodujú. Veľmi častou súčasťou získavania zákaziek vo verejnom, ako aj súkromnom sektore bývajú aj výkonnostné normy bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Realizácia

Iniciatívy

Je žiaduce usilovať sa vždy o to najlepšie, preto si dodávateľia v zelených odvetviach plne uvedomujú výzvy v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia. Na európskej úrovni investujú sumu 5 miliárd eur ročne do vybavenia, ktoré zlepšuje pracovné podmienky zamestnancov.

Zastupujúce národné a regionálne združenia sa plne angažujú v procese vykonávania právnych predpisov. Okrem toho bojujú za kvalitné a kvalifikujúce pracovné miesta. Existuje teda viacero vzdelávacích programov, ktorých cieľom je zabezpečiť zamestnancom kvalifikáciu a poskytnúť im aj záruky vykonávať prácu s potrebnými vedomosťami z oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia. Niekoľko príkladov na ilustráciu tohto záväzku:

- Národný zväz podnikov teritórií (FNEDT) vo Francúzsku spustil v spolupráci so vzdelávacími inštitúciami vzdelávací program na odbornú prípravu technika – manažéra prác v poľnohospodárskom podniku. Vytvoril tiež organizáciu Qualiterritoires, ktorá zabezpečuje špecifické kvalifikácie v oblasti poľnohospodárskych a lesných podnikov a podnikov z oblasti rozvoja vidieka, ktorá zahŕňa aj otázky BOZP.
- BLU v Nemecku zaviedla špeciálny kurz Fachkraft Agrarservice zameraný na vzdelávanie zamestnancov a vedúcich pracovníkov poľnohospodárskych podnikov.
- Organizácia CUMELA v Holandsku vytvorila *groengrondinfra.nl*, ktorý umožňuje výmenu informácií medzi zamestnávateľmi, študentmi a školiteľmi.
- Kódex správania a programy na zaručenie kvality služieb organizácie poľnohospodárskych dodávateľov (NAAC) vo Veľkej Británii majú povinné časti vyhradené ochrane zdravia a bezpečnosti.